

The logo for 4FRONT, featuring a large white number '4' followed by the word 'FRONT' in a white, uppercase, sans-serif font. The background is a solid orange color.

4FRONT

MEDIAN INNOVAATIOTUEN ARVIOINTI

SEMINAARIESITYS 2.10.

4FRONT OY

Esityksen sisältö

1. Arvioinnin tausta, tavoitteet ja toteutus
2. Johtopäätökset
3. Suositukset

1. Tausta, tavoitteet ja toteutus

Taustaa

- Median innovaatiotuen tarkoituksena on **edistää media-alan rakennemuutosta ja tukea uusien journalististen sisältöjen, palvelujen ja ratkaisujen luomista ja kehittämistä digitaalisessa toimintaympäristössä.**
- Tavoitteena uudistaa media-alan liiketoimintaa rohkeasti ja tehdä **uusia asioita uudella tavalla → vahvistetaan suomalaisen median kansainvälistä kilpailukykyä.**
- Business Finland koordinoi ja myöntää median innovaatiotuen **normaalien rahoituskriteerien** perusteella
- Tuki yhteensä **noin 30 miljoonaa euroa vuosina 2015–2018.**
- Taustalla median murrokseen liittyvän työryhmän ehdotus **media-alan tuotantotuen ja innovaatiotuen käynnistämisestä.**

Arviointikysymykset

1. Onko median innovaatiotuki lisännyt media-alan omia panostuksia t&k&i-toimintaan?
2. Onko tuen avulla pystytty luomaan uusia toimintamalleja perinteisen median uudistamiseksi? Miten tuki on vaikuttanut uusien innovaatioiden syntyyn?
3. Millaisia innovaatioita on syntynyt? Digitalisointi, AR, VR – onnistuneet case –esimerkit?
4. Miten media-alan osaaminen ja kyvykkyydet ovat kehittyneet?
5. Millaisia yhteistyöverkostoja on rakentunut toimijoiden kesken ja ympärille? Millaisia arvoketjuja on muodostunut?
6. Miten media-alan liiketoiminta on kehittynyt? Ovatko media-alan yritykset kansainvälistyneet ja päässeet kv. markkinoille? Alan työllisyyden kehitys?
7. Onko media-alan innovaatiotuki auttanut yrityksiä sopeutumaan ja selviytymään alan rakennemuutoksesta?
8. Media-alalle korvamerkittyä rahoitusta: syrjäyttääkö muiden alojen projekteja Tekesin rahoituksessa?
9. Miten tehokkaasti, laadukkaasti ja onnistuneesti median innovaatiotuki on organisoitu?

Arvioinnin lähestymistapa ja rajoitteet

- Arviointi luonteeltaan **formatiivinen kehittävä arviointi**
  - *Miten ja miksi* median innovaatiotuki on vaikuttanut yrityksissä? Millaisia pidemmän aikavälin vaikutuksia media-alan uudistumiseen tuelta voidaan odottaa.
  - Miten rakennemuutoksessa oleville aloille suunnattujen tukien yhteiskunnallista vaikuttavuutta voidaan parantaa jatkossa?
- Arvioinnin lähestymistapana on sovellettu **teoriaperusteista arviointia (vaikutusmalli)**

Tämän arvioinnin perusteella ei voida tehdä yleisiä johtopäätöksiä yritystukien vaikuttavuudesta. Samoin arvio tuen lopullisista vaikutuksista media-alan kehitykseen edellyttäisi kattavampaa aineistoa ja seuranta.

Tarve

Media-alan rakennemuutos ja uusiutuminen

Tavoitteet

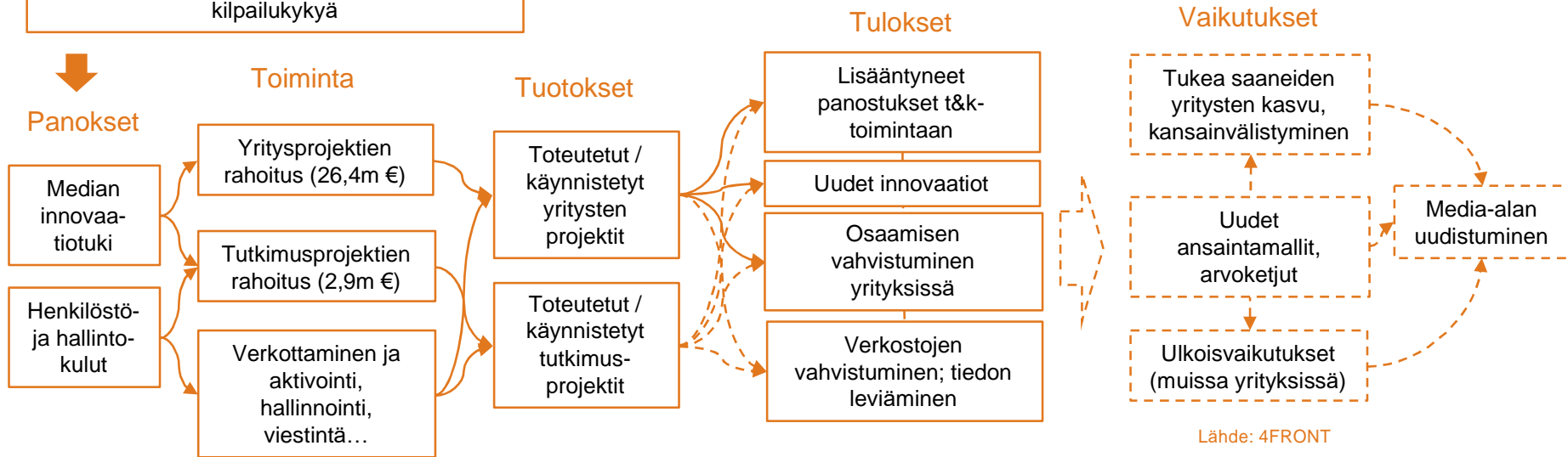
Edistää media-alan liiketoiminnan uusiutumista, erityisesti digitalisaation kautta; vahvistaa suomalaisen median kv. kilpailukykyä

Median innovaatiotuen vaikutusmalli

Selitykset:

Kiinteä viiva = todennettu yhteys

Katkoviiva = todennäköinen tai ennakoitu yhteys

Kuvio 1. Median innovaatiotuen vaikutusmalli.

3. Johtopäätökset

Tuen tavoitteet ja tarkoituksenmukaisuus

- Media-alalla käynnissä suuri rakenteellinen murros, johon liittyy myös merkittävää potentiaalia uudenlaisten liiketoimintamallien myötä
  - Media-ala sinällään kasvaa globaalisti ja ansaintalogiikat muuttuvat
  - Suomalaisten (perinteisen median) yritysten asema tässä (kansainvälisessä) kilpailussa kuitenkin vaikea.
  - Tutkimus- ja innovaatiotoiminta alalla ollut perinteisesti suhteellisen vähäistä ja alalle on kohdistunut myös keskimäärin melko vähän julkista t&k-rahoitusta.
  - Tavoite tukea alan uudistamista tätä taustaa vasten perusteltu
- Tuen toteutustapa uudistumiseen kannustava tavoitteet ja toteutus noudattelevat hyvän yritystuen periaatteita

Median innovaatiotuki hyvän yritystuen kriteerien näkökulmasta: tavoitteiden tarkoituksenmukaisuus

Onko tuella selkeä hyväksyttävä taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite?	0	1	2	3	4	5
Tuottavuus pitkällä aikavälillä					x	
Työllisyys pitkällä aikavälillä	x					
Talouden rakenteiden uudistaminen						x
Kansainvälisen kustannuskilpailukyvyyn turvaaminen				x		
Huoltovarmuuden turvaaminen				x		
Ympäristö- ja ilmastotavoitteet				x		
Kestävän kehityksen edistäminen				x		
Alueellisen kehityksen edistäminen				x		
Sosiaalipoliittisten tavoitteiden edistäminen				x		
Muu yhteiskunnallinen tavoite (esim. sananvapauden ja suomalaisen kulttuurin näkökulma)					x	
0 = ei voida arvioida 1 = tuki toimii merkittävästi tavoitetta vastaan 2 = tuki toimii jossain määrin tavoitetta vastaan 3 = tuki on neutraali tavoitteen suhteen 4 = tuki edistää tavoitetta jossain määrin 5 = tuki edistää tavoitetta merkittävästi						

Tuen kohdentuminen

- Tuki ei ole syrjäyttänyt rahoitusta muilta hankkeilta, sillä kyse on media-alalle korvamerkitystä lisärahoituksesta
  - Tuki ei vähentänyt Business Finlandin kokonaismyöntövaltuuksia
  - Hankeanalyysin perusteella rahoitetut hankkeet eivät myöskään innovatiivisuudeltaan tai kunnianhimon tasoltaan juurikaan eronneet ”perinteisistä” Tekes-hankkeista.
  - Toisin sanoen tuki ei näyttäisi kohdentuneen laadultaan keskimäärin heikompiin hankkeisiin eikä sen siten voida arvioida syrjäyttäneen muita hankkeita.
- Rahoituskriteerit haastavia perinteisen median yrityksille - huomattava osa rahoituksesta ohjelmistoalan yrityksille

Tuen tehokkuus

- Tuen kustannustehokkuudessa parannettavaa
  - Vaikeudet saada kriteerit täyttäviä hankkeita viittaa siihen, että tuen suuruus (30 miljoonaa euroa) olisi kysyntään nähden ylimitoitettu. Toisin sanoen vastaavat vaikutukset ja hyödyt olisivat todennäköisesti toteutuneet pienemmälläkin panostuksella.
- Hallinnollinen rasitus kohtuullinen

Median innovaatiotuki hyvän yritystuen kriteerien näkökulmasta: tuen tekninen arvio

Onko tuella selkeä hyväksyttävä taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite?

0 1 2 3 4 5

1. Korjaako tuki todetun tai todennäköisen markkinapuutteen?				x		
2. Onko tuella positiivisia ulkoisvaikutuksia?	x					
3. Onko tuki tarkoituksenmukainen keino tavoitteen saavuttamiseksi?					x	
4. Onko tukimuoto kustannustehokas?				x		
5. Aiheuttaako tuki mahdollisimman vähän hallinnollista rasitusta tuen saajalle ja myöntäjälle?						x
6. Vääristääkö tuki mahdollisimman vähän yritysten välistä kilpailua Suomessa?						x
7. Onko tukiohjelma tai ohjelmien ulkopuolinen yksittäinen tuki ensisijaisesti määräaikainen?						x
8. Onko tuki vaikuttava eli muuttaako se yritysten käyttäytymistä tavoiteltuun suuntaan?						x
5 = Hyvän tuen kriteeri täyttyy 4 = Hyvän tuen kriteeri täyttyy suurimmaksi osaksi 3 = Hyvän tuen kriteeri täyttyy puoliksi 2 = Hyvän tuen kriteeri täyttyy vain vähän 1 = Hyvän tuen kriteeri ei täyty 0 = Ei voida arvioida						

Tuen vaikuttavuus

- Tuki aktivoinut alan yrityksiä tki-toimintaan
  - Vaikka tuki myönnettiin normaalien Tekes-rahoituksen kriteerien mukaisesti, osa rahoitusta saaneista yrityksistä/hankkeista oli kuitenkin sellaisia, jotka eivät todennäköisesti olisi hakeneet rahoitusta ilman media-alalle korvamerkittyä rahoitusta.
  - Toisin sanoen tuki näyttäisi osaltaan kannustaneen alan yrityksiä innovaatiotoimintaan ja lisäämään omia tki-panostuksiaan.
- Tuki vahvistanut yritysten edellytyksiä - pidemmän aikavälin vaikutukset ei vielä arvioitavissa

4. Kehittämissuositukset

Kehittämissuositukset

1. Median innovaatiotukea ei tule jatkaa sellaisenaan

- Arvioinnin perusteella tuki on ollut tarkoituksenmukainen ja media-alan uudistumiseen kannustava.
- Tuella näyttäisi myös olleen positiivisia vaikutuksia alan kehitykselle. Tästä huolimatta ei ole perusteltua jatkaa tuen myöntämistä sellaisenaan, sillä tuki on täyttänyt tehtävänsä määräaikaisena, tiettyyn ajankohtaan suunnattuna ”aktivointikampanjana”.
- Sen sijaan voi olla perusteltua jatkaa media-alan yritysten aktivointia innovaatiotoiminnan pariin muilla keinoilla.

2. Median innovaatiotuen pidemmän aikavälin vaikutuksia arvioitava tarkemmin

Näkökulmia vastaavien toimenpiteiden toteutukseen 1/2

- Tuen tavoitteiden kirkastaminen (esim. tavoitellaanko tuella toimialan ja/tai talouden sisäisten tai ulkoisten rakenteiden uudistamista vai muita yhteiskunnallisia hyötyjä).
- Tuen kustannustehokkuus: Onko vastaavia hakuja/tukia mahdollisuus toteuttaa kustannustehokkaammin tai ”kevyemmin”?
- Laajemman systeemisen näkökulman tarkastelu – riittääkö ”bottom up” innovaatioiden edistäminen toimialojen uudistumiseen vai tarvitaanko lisäksi / sen sijaan muita toimia?
- Kannattaako tuki kohdistaa laajasti (paljon pieniä hankkeita) vai kohdennetummin ydintoimijoille (vähemmän riskipitoisempia hankkeita)?

Näkökulmia vastaavien toimenpiteiden toteutukseen 2/2

- Millä tavoin aktivoidaan mukaan potentiaalisia yrityksiä, jotka eivät ole perinteisiä BF asiakkaita? ja joiden innovaatiotoiminta on vähäistä (mutta joihin rakennemuutokset erityisesti kohdistuvat)?
- Miten huomioidaan muiden yhteiskunnallisten ”ulkoisvaikutusten” (esim. tässä tapauksessa suomalaisen median kulttuurinen merkitys?) merkitys rahoituskriteereissä?
- Mikä yleisesti on Business Finlandin rooli laajempien yhteiskunnallisten kysymysten kohdalla, erityisesti silloin kun tuen perustelut ja tavoitteet eivät ole linjassa BF:n rahoituskriteerien kanssa?

4FRONT

KIITOS!

KALLE PIIRAINEN, VESA SALMINEN